

MOBILIZAREA GÎNDIRII CREATOARE

Recenta Plenară a C.C. al P.C.R. a elaborat un vast program de perfecționare a școlii românești, de așezare a învățămîntului nostru pe baze moderne, de ridicare a lui la nivelul cerințelor actuale și de perspectivă ale dezvoltării științei și culturii. În acest cadru se impune a fi valorificată integral marea forță creatoare și transformatoare a gândirii științifice, chemată să și sporească aportul la modernizarea pregătirii școlare a generațiilor tinere, la creșterea continuă a eficienței procesului instructiv-educativ, la dezvoltarea teoriei și practicii pedagogice.

Evident, eficiența cercetării științifice în învățămînt impune considerarea acestuia ca pe o activitate decurgînd nu din obligații administrative, ci dintr-o înaltă conștiință profesională, ca un rezultat al interesului și al dorinței de a munci pe fundamente științifice. Tocmai dintr-o asemenea conștiință au izvorit numeroase cercetări de pedagogie, de psihologie, de didactică, de metodică etc. Elaborate de cadre didactice cu experiență în munca de învățămînt și comunicate cu prilejul sesiunilor științifice, ele au contribuit la realizarea unui larg și util schimb de experiență pedagogică, au influențat pozitiv munca individuală și colectivă ce se desfășoară în instituțiile noastre de învățămînt.

O realizare meritorie pe acest tărîm a înregistrat, de pildă, colectivul didactic al Liceului „Gh. Șincai” din București. Societate care munca de cercetare cere un efort susținut și organizat, o orientare clară și cunoașterea tehnicii de investigație, sinteză, documentare, prelucrare, sintetizare și generalizare a faptelor, conducerea școlii, cu sprijinul organizației sindicale, și-a luat sarcina de mare răspundere de a coordona acest efort. Colectivul de cercetători condus de prof. Panait Ivanciuc, director adjunct al liceului, a abordat tema de mare actualitate pentru procesul instructiv-educativ „Tratarea diferențiată a elevilor”, ocupîndu-se mai întîi, în perioada 1962—1967, de elevii rămași în urmă la învățătură. Au fost studiate diferite soluții, izvorite din experiența celor mai bune cadre didactice, în scopul ridicării nivelului acestor elevi. Rezultatele obținute au fost comunicate în cadrul a două sesiuni, organizate în 1965 și 1967, care au însumat 15 lucrări cu privire la tratarea individuală și diferențiată a elevilor pentru creșterea eficienței studiului limbii și literaturii române, studiului matematicii, fizicii, chimiei, la instruirea programată, la utilizarea mijloacelor tehnice audio-vizuale. În această primă etapă s-a creat un climat favorabil muncii de cercetare, au fost invinse unele rezerve și s-a valorificat potențialul creator al unui însemnat număr de profesori. Cercetarea fiind concepută ca o formă a muncii metodice și a perfecționării didactice, s-a îmbogățit conținutul activității comisiilor metodice și a crescut eficiența acestora.

O parte din lucrările elaborate de profesori au fost admise ca lucrări pentru examenul de grad, astfel că în prezent peste 50 la sută din cadrele didactice ale liceului și-au ridicat nivelul calificării prin sistemul gradelor. În momentul de față, trecîndu-se la a doua etapă, s-a prevăzut extinderea domeniului de investigații în direcția trăsăturilor individuale și diferențiate a elevilor frunțați la învățătură, pentru a-l ajuta să atingă cele mai înalte performanțe pe care le îndreptățește capacitățile lor intelectuale. Aceasta va fi, de altfel, și sfera de discuții a sesiunii de comunicări științifice care va fi organizată în școală în toamna acestui an.

Comitetul sindicatului de la Liceul „Gh. Șincai” ar putea manifesta mai multă inițiativă pentru popularizarea acestei meritorii laturi a activității profesorilor. De asemenea, ar putea să dezvolte modalitățile de antrenare în cadrul ei a profesorilor de limbi străine, mobilizîndu-i să traducă articole și studii de specialitate apărute peste hotare pentru a le pune la dispoziția colectivului, sau să organizeze cursuri pentru studierea limbilor moderne de circulație internațională, în vederea lărgirii accesului la materialul documentar. De asemenea, printr-o legătură mai strînsă cu Biblioteca centrului pedagogic, sindicatul ar putea facilita procurarea unor materiale, economisind timpul celor ce au întrerupt lucrări de cercetare.

ONITA GLIGOR
vicepreședinte al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

(Continuare în pag. a 2-a)

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XX-Nr. 950

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Vineri 7 iunie 1968
4 pag. 25 bani

„ZIUA PIONIERILOR”

Salutul Consiliului Național al Organizației Pionierilor

Plină de culoare și lumină, „Ziua pionierilor” reflectă — ca un mirific bob de rouă — universul unei copilării ferice. Este, desigur, o zi festivă, dar aceasta nu numai pentru că micii cetățeni ai patriei o sărbătoresc o dată pe an și îi întîmpină zorile în sunete vesale de tobe și trompete, ci și pentru că toate zilele pionieriei sînt adevărate sărbători și poartă în ele strălucirea tonică a bucuriei și împlinirii.

Nu de mult, la Mamaia s-au întîlnit cîteva sute de pionieri din mai multe județe. Pasionați ai zborului spre înălțimi și ai călătoriilor pe mări și oceane, au adus cu ei zmeie și vele, planoare și bărci, nave autopropulsate și rachete. A fost o întrecere a îndrăzneții, bazinul cîmpînd în ochii micuților Columbi propozițiile unui ocean fără margini, iar minusculele rachete ce săgețau înălțimile pîndî temerare nave interplanetare. Pentru că, oricît de copilăresc ar fi fost acest joc desfășurat în limitele a citorva sute de metri pătrați, ei însemna curaj și măiestrie, știință și artă: marele autopropulsor s-ar fi sculundat la prima adiere de vînt dacă pionierii — membri

ai cercului de navo-modele din Mangalia — n-ar fi reușit, după calcule savante, să găsească centrul de greutate al ambarcațiilor lor, iar microrachetele ar fi rămas neputincioase, supuse uriașului magnet al pămîntului, dacă îndrăzneții cercetători de la Casa pionierilor din Plaiesti n-ar fi găsit formula combustibilului pe care trebuiau să-l folosească pentru cucerirea zărilor.

La Horezu, într-o sală cu rezonanțe de templu antic, argila frîmțată de miini mici prinde viață veșnică. Cercul de alături de la Școala generală din această localitate, renumită peste mări și țări prin ceramici ei, a devenit, la rîndul lui, renumit: 20 de pionieri, conduși de binecunoscutul artist popular Stelian Ogrezeanu, zăbovesc ore în șir la roata olarului. Le-am privit creațiile; deși unele sînt încă slingace, tradiționalii cocși de smalt din fundul farfurii vestesc încă de pe acum, multicolor și festiv, că tinerii ceramisti vor duce mai departe, în timp, o artă care infloresce de milenii pe aceste tărîmuri.

Activități culturale-artistice, excursii și drumeții, muncă pașionată în cercuri — iată întrecerile pe care le parcurg azi 3000000 de pionieri, îndrumați de 80000 de profesori și învățători, comandanți de unități și detașamente. Înconjurată cu dragoste și căldură, floarea pionieriei își desfășoară pealele strălucitoare în lumina începutului de vară.

La 9 iunie, zorile se vor trezi în sunetele festive de trompete și tobe. Și nu va fi un fapt neobișnuit, pentru că pionieria este o continuă sărbătoare a voinției și curajului, a cîntecului și îndrăzneții.

IULIU RAȚIU

Dragi pionieri și școlari,

Sărbătorim împreună, în acest început de iunie, una din cele mai frumoase zile, dedicată vouă, Ziua pionierilor.

În această zi, cînd drapelul tricolor flutură maiestuos deasupra a mii de careuri pionieresti, umîndu-și glasul cu cel al părinților și al dascălilor voștri, al întregului nostru popor, Consiliul Național al Organizației Pionierilor vă adresează cele mai călduroase felicitări. Sintem bucuroși să putem constata că succesele voastre școlare sînt tot mai bogate, activitățile desfășurate în detașamentele și unitățile pionieresti sînt mai interesante, mai atractive, răspund tot mai mult preocupărilor și dorințelor voastre.

Prin grija părintească pe care partidul nostru, conducerea sa v-o poartă vouă, celor mai tinere vîlștăre ale patriei, vi s-au creat condiții minunate pentru învățătură, pentru a vă lumina mințile și a vă îmbogăți sufletul cu tot ce au creat mai bun și mai folositor înaintașii voștri, pentru a vă bucura din plin de anii copilăriei.

Ați luat cunoștință, dragi pionieri și școlari, de importanțele măsuri inițiate de conducerea partidului pentru continua dezvoltare și perfecționare a școlii românești. Prelungirea duratei învățămîntului de cultură generală obligatoriu de la 8 la minimum 10 ani, deschide pentru voi perspective noi de instruire și formare, de dezvoltare multilaterală a personalității, de împlinire a celor mai cuceritoare aspirații. Aveți posibilitatea ca, sub îndrumarea minunților voștri învățători și profesori, a comandanților de pionieri — căroră în această zi de sărbătoare le adresăm călduroase mulțumiri pentru grija și dăruirea cu care vă călăuzesc zi de zi — să vă îmbogățiți orizontul cultural-științific; aveți posibilitatea să faceți cunoștință cu trecutul glorios de luptă al poporului român, cu marile sale înfăptuiri din anii socialismului, cu lupta popoarelor pentru libertate și

progres social, cu viața copiilor din întreaga lume, căroră le adresăm astăzi, cu toții, un călduros salut. Sărbările pionieresti, drumețiile și întrecerile sportive în aer liber, activitatea în cercurile tehnice sau artistice vă oferă bune prilejuri pentru a vă petrece cit mai plăcut și mai folositor minunata „vîrstă de aur” pe care o trăiți.

E un temei de justificată bucurie faptul că Organizația noastră cuprinde în rîndurile sale pe cei mai buni copii ai țării. Nu există școlar al patriei noastre care să nu rîvnescă a fi demn de frumosul titlu de pionier. Știm că fiecare dintre voi ardeți de dorința și nerăbdarea de a săvîrși fapte de seamă, de a deveni fii demni și cetezători al poporului, iscusiți muncitorii și tehnicienii, cultivatorii al ogoarelor, constructorii, învățători, profesori, medici, cercetători, sportivi sau artiști de renume. Cu ocazia sărbătorii voastre de astăzi, vă urăm multă sănătate și fericire, împlinirea tuturor vișurilor. După un rodnic an școlar, vă dorim o vacanță frumoasă, plină de cîntece și bucurii, încît toamna viitoare să vă găsească și mai viguroși și mai hotărîți, pentru a obține noi succese la învățătură.

Să creșteți puternic și luminați, cu mințile agere, cu sufletul demn și generos, pe măsura mărețelor împliniri pe care le trăiește astăzi poporul român. Sirguinta la învățătură, îndeplinirea exemplară a îndatoririlor pionieresti, sînt fapte prin care sinteți chemați să răspundeți griji cu care vă înconjoară partidul, părinții și dascălii voștri, întreaga noastră societate. Să învățați și să creșteți astfel, încît mâine, prin munca, talentul și dăruirea voastră, să duceți mai departe măreața operă pe care o făuresc astăzi părinții și frații voștri, să ridicați pe noi culmi ale progresului și civilizației patria noastră scumpă — Republica Socialistă Romînia.

CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Cultivarea tradițiilor artei noastre populare ocupă un loc important în preocupările pionieresti.

Moment de mare însemnătate în trecutul nostru istoric, revoluția română de la 1848 a fost pregătită de întreaga evoluție social-economică și politică a țării române din prima jumătate a secolului al XIX-lea.

Pe plan economic, deceniile premergătoare revoluției se caracterizează printr-o considerabilă dezvoltare a forțelor de producție, mai ales după încheierea tratatului de la Adrianopol din 1829, care, punînd capăt monopolului turcesc asupra comerțului Moldovei și Țării Românești, a asigurat liberă dezvoltare a relațiilor comerciale ale țărilor române. De asemenea, desființarea vămilor interne din fiecare țară, ca și a vămilor dintre cele trei țări române, a impulsionat dezvoltarea comerțului lor intern și extern. O însemnată dezvoltare cunoaște și industria. Crește numărul atelierelor și al manufacturilor în aproape toate ramurile de producție. Iau ființă fabrici de postav, de hîrtie, mori etc. În manufacturi începe să se generalizeze munca salariată. Cu toate acestea, nivelul de dezvoltare al industriei în Țara Românească și Moldova era scăzut. La aceasta a contribuit, pe lîngă menținerea relațiilor feudale, jugul otoman. Principala ramură a economiei continua să rămîna agricultura.

Din punct de vedere al relațiilor sociale, în această perioadă se constată fenomenul ascensiunii burgheziei, clasă în plină dezvoltare, dar care întîmpina mari greutăți în evoluția sa din partea boierimii posesoare de drepturi și privilegii feudale. Din această

cauză, burghezia lupta pentru înălțarea relațiilor de producție feudale, pentru cucerirea puterii de stat și dezvoltarea producției capitaliste. Aliații săi firești, interesați în egală măsură în răsturnarea orînduirii feudale, erau meseriașii, păturile mijlocii de orașe, iar la sate țărănimia, principala forță socială pe care s-a sprijinit burghezia în lupta sa pentru înălțarea relațiilor de producție feudale.

În Transilvania industria a cunoscut o mai mare dezvoltare, mai ales în ramura mineritului, unde începe să fie folosită forța aburului. Se dezvoltă de asemenea comerțul și transporturile, o atenție deosebită acordîndu-se legăturilor comerciale cu Moldova și Țara Românească. Burghezia din Transilvania, ca și cea din Principatele dunărene, era oprimată de nobilime, posesoarea unor privilegii feudale care-i permiteau să dețină întîietatea în via economică și politică a statului. Relațiile de producție feudale erau precumpănitoare, iobăgia fiind menținută. Dacă în Moldova și Țara Românească masele populare erau supuse dominației otomane, în Transilvania românii sufereau de pe urma jugului stăpînirii habsburgice și al nobilimii maghiare. Deși românii din Transilvania reprezentau peste două treimi din populație, ei erau considerați de către nobilii maghiari și autoritățile imperiale drept „tolerați” și tratați ca atare.

Expresie a accentuării contradicțiilor dintre forțele de producție în plin avînt și relațiile feudale dominante, revoluția ro-

mână de la 1848 a fost așadar rezultatul unor cauze interne, consecința firească a propriei evoluții istorice, necesitate obiectivă a dezvoltării țărilor române pe calea capitalistă. Ea a fost pregătită și s-a desfășurat în contextul european, caracterizat, la mijlocul secolului al XIX-lea, prin valul revoluționar care a cuprins majoritatea țărilor și popoarelor din Europa, flacăra revoluției întîinzîndu-se pe aproape întreg teritoriul european, de la Palermo la Paris la Iași și București. Pe bună dreptate afirma N. Bălcescu în „Mersul revoluției în istoria românilor”: „Revoluția română de la 1848 n-a fost un fenomen negurgat, efemer, fără trecut și viitor, fără altă cauză decît voința întîmplătoare a unei minorități sau mișcarea generală europeană. Revoluția generală fu ocazia, iar nu cauza revoluției române”. Dezvăluind adevăratul substrat al revoluției, natura sa internă, Bălcescu arăta: „Cauza ei se pierde în zilele veacurilor. Uneltitorii ei sînt optsprezece veacuri de trude, suferințe și lucrare a poporului român asupra lui însuși”.

Dar aspectul social — răsturnarea orînduirii feudale, instaurarea orînduirii burghuze, capitaliste și rezolvarea problemei agrare, în sensul eliberării țăranilor de servitutele feudale și al împrietăririi lor cu pămînt — n-a fost singurul obiectiv al revoluției. De ega însemnătate era și o altă sarcină pe care revoluția a ridicat-o în fața poporului român: realizarea unității și a in-

dependenței naționale. Conducătorii revoluției române de la 1848 au văzut bine faptul că, despărțiți în trei state și supuși de două marș imperii — Imperiul otoman și Imperiul habsburgic — românii nu puteau realiza o dezvoltare normală a vieții lor social-economice și politice și nu puteau rezista cu succes poliției expansioniste a marilor puteri. De aceea, dezerat unității și al independenței naționale reprezentă alături de cel al emancipării sociale, un obiectiv de bază al revoluției în cele trei principate.

Idealele de emancipare socială și națională ale românilor din Moldova, Țara Românească

și Transilvania la 1848 și-au găsit cea mai adecvată expresie în ideologia promovată de revoluționarii pașoptiști. Rezultat al dezvoltării social-economice și politice a țărilor române, al prelucrării celor mai nobile tradiții de luptă ale înaintașilor, ideologia pașoptistă s-a cristalizat treptat în deceniile anterioare anului 1848, afirmînd cu putere năzuințele burgheziei românești și ale maseilor țărănești și orășenești de sfărîmarea orînduirii feudale și de realizare a unității și independenței.

V. NICOLAE
O. MĂTICHESCU
(Continuare în pag. a 2-a)

Nicolae Bălcescu în mijlocul ciocănarilor din Telega (de Ganev Vasile și Damian Gheorghie)

ANUL REVOLUȚIONAR 1848

ANUL REVOLUȚIONAR 1848

(Urmare din pag. 1)

denței naționale a românilor. În „Curierul românesc” și „Curierul de ambe sexe” de la București, în „Albina românească” și „Albina românească de la Iași”, ca și în „Gazeta de Transilvania” și „Foile pentru minte, inimă și literatură” de la Brașov se milita, prin pana lui I. Heliade Rădulescu, Gh. Asachi, G. Barițiu și a altor cărturari, pentru afirmarea unității și a comunității românilor de pe ambele versante ale Carpaților, în scopul realizării, într-o primă etapă, a unității culturale a poporului român. În 1840, „Dacia literară”, de sub conducerea lui M. Kogălniceanu, lupta pentru întărirea și susținerea unei literaturi naționale care să cuprindă producțiile literare ale scriitorilor din toate cele trei țări române. Ideile „Daciei literare” sînt continuate în 1844 în „Promisiunea”, apărută datorită riscurilor cenzurii, cu subtitlul „Foile științifice și literare”.

În procesul pregătirii ideologice a revoluției, cunoașterea trecutului istoric al poporului a devenit o armă politică de luptă în promovarea conștiinței naționale, în asigurarea temelurilor luptei pentru libertate socială, unitate și independență națională. M. Kogălniceanu editează în 1840 „Arhiva românească”, prima revistă consacrată publicării studiilor de istorie. În „Introducere”, M. Kogălniceanu definește rolul istoriei în lupta pentru prefacerea prezentului: „Întrebați dar istoria și veți ști ce sîntem, de unde venim și unde mergem. De unde venim și unde mergem, trecutul și viitorul, iată toată știința noastră, iată mijlocul de a ne cunoaște”. Cuvîntul pentru deschiderea cursului de istorie națională la Academia Mihăileană, rostit de Kogălniceanu în 1843, cuprinde de asemenea interesante idei cu privire la rolul maselor populare în desfășurarea procesului istoric și la necesitatea realizării unității naționale a românilor.

În Tara Românească, N. Bălcescu, împreună cu A.T. Laurian, pun bazele „Magazinului istoric pentru Dacia”, care poartă chiar în titlul său programul politic al mișcării naționale române. Aici publică Bălcescu „Despre starea socială a muncitorilor plugari în principatele române în deosebite timpuri” unul din cele mai reprezentative studii pentru concepția sa cu privire la rolul istoric ca armă de luptă în pregătirea revoluției.

La cristalizarea ideologiei pașoptiste au contribuit de asemenea intensile legături dintre revoluționarii din cele trei țări române, călătoriile lui N. Bălcescu în Moldova și Transilvania, ale lui M. Kogălniceanu și G. Barițiu în Tara Românească, întîlnirile de la Minjina, în casa lui C. Negri, în cadrul cărora se cultivă sistematic și permanent spiritul combativ, de luptă, în vederea îndeplinirii idealului social și național al românilor.

Un aport însemnat la pregătirea revoluției au adus societă-

țile politice secrete — între care „Frăția”, înființată de N. Bălcescu, I. Ghica și C. Tell în 1843 — și asociațiile culturale din țară sau din străinătate, care serveau drept paravan pentru acțiunile revoluționare. De activitatea unora dintre aceste societăți se leagă mișcarea lui I. Cimpineanu din 1838—1839, mișcarea revoluționară condusă de D. Filipescu în 1840, ca și mișcarea din Moldova din 1846.

Rezultatele concrete ale activității de pregătire a revoluției se vor materializa, pe plan organizatoric, în declanșarea revoluției, iar pe plan programatic în elaborarea programelor revoluției, care să reflecte a dezideratelor comune ale românilor din cele trei provincii.

Aiut pregătirea cit și desfășurarea evenimentelor revoluționare ale anului 1848 atestă faptul că în fața revoluției stăteau două sarcini principale: emanciparea socială a poporului român, prin sfărîmarea lanțurilor robiei feudale și rezolvarea dezideratului de veacuri al țărănimii — abolirea serviciilor feudale și improprietății care pămint — precum și realizarea unității și a independenței naționale

În gazeta „Popolul suveran” a apărut o cerere a elevilor de la Sf. Sava, prin care aceștia solicită primirea lor în armata revoluționară.

a tuturor românilor. „Care trebuia deci să fie programul revoluției de la 1848?” — scria N. Bălcescu — Programul era dezvoltarea progresivă a revoluției din 1821. Organizarea democratică și eliberarea țărănului, improprietărilor și a războiului, trebuia făcută o revoluție democratică și socială. O dată îndeplinită această revoluție ne mai rămăneau de făcut alte două revoluții: o revoluție pentru unitatea națională și, mai târziu, pentru independența națională, ca în felul acesta națiunea să reintre în posesia deplină a drepturilor sale naturale”.

În programele revoluției, obiectivul emancipării țărănilor

figura la loc de frunte. El străbate ca un fir roșu multitudinea de documente cu caracter programatic elaborate în anul revoluției. Explicația constă în faptul că de rezolvarea problemei agrare, care constituia un component de bază al aspectului social al revoluției, depindea aducerea maselor populare la desfășurarea evenimentelor revoluționare. Pe de altă parte, diminuarea numărului și a întinderii proprietăților feudale însemna implicit rezultatele ponderii și influenței marii boierimi în stat, obiectiv urmărit cu consecvență de revoluție.

Încă din petiția program moldovenească din martie 1848 se desprindea preocuparea elementelor revoluționare pentru rezolvarea problemei țărănești. Articolul 4 al petiției prevedea „grabnică îmbunătățire a stării locuitorilor săteni, alți în relația lor cu proprietarii moșiilor cit și în același cu circulația”. O rezolvare radicală a problemei agrare preciza petiția națională de la Blaj: abolirea iobăgiei, fără despăgubire, „Națiunea română — se spune în articolul 3 al petiției — ajungînd la conștiința drepturilor individuale omenești, cere fără înfrîngere desființarea iobăgiei, fără nici o despăgubire din partea țărănilor iobagi”.

Sub directa inițiere a ideilor proclamate în adunarea națională de la Blaj, revoluționarii moldoveni stabiliți la Brașov, unde au redactat „Principiile noastre pentru reformarea patriei”, vedeau de asemenea rezolvarea problemei agrare prin „improprietățile lăcăturilor săteni fără nici o despăgubire din partea lor”.

În Tara Românească, proclamația de la Izlaz include în articolul 13 obiectivul emancipării clăcășilor „ce se fac proprietarii prin despăgubire”, unul din cele mai însemnate puncte ale programului revoluționar muntean. N. Bălcescu, scriind ulterior despre ponderea acestui obiectiv în programul revoluției, ca și în desfășurarea procesului revoluționar, arată: „Revoluția din 1848 se cuprinde pe de-a-ntregul în acest articol al 13-lea; celelalte puncte, doar mai dezvoltate, sînt reproducerea programului din 1821”.

Programul de revendicări social-politice al revoluției mai cuprindea și alte obiective însemnate: desființarea privilegiilor feudale, egalitatea în drepturi a tuturor cetățenilor, dezvoltarea comerțului, a industriei, a sistemului bancar și de credit, reorganizarea învățămîntului pe baza națională, libertatea presei, desființarea cenzurii etc.

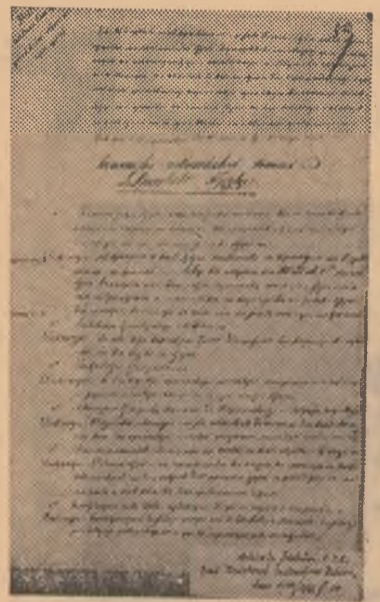
Acest program era completat, alcătuit un tot unitar, cu programul național, care urmărea îndeplinirea unității țării române într-un singur stat național unitar și independent. Masele populare din cele trei provincii românești și-au exprimat în repetate prilejuri dorința de unitate. La Blaj, mulțimea adunată cu prilejul adunării din 3—5 mai 1848 striga: „Vrem să ne unim cu țara”. În „Pruncul român” și „Popolul suveran” au apărut articole în care se milita pentru unirea tuturor românilor. Obiectivele revoluției de la 1848, comune celor trei țări române, demonstrează că, deși despărțite datorită vitregiei istoriei și politicii expansioniste a marilor puteri, principatele române aveau aceleași năzuințe, aceleași tendințe de emancipare socială și națională, în cadrul cărora obiectivul final era unirea tuturor românilor într-un singur stat național, unitar și independent.

Idealurile de emancipare socială și națională de care erau animată luptătorii revoluționari pașoptiști interesau în cel mai înalt grad masele populare, aducîndu-le alături de revoluție. Prezența în programe a dezideratelor maselor țărănești și orășenești, ca și activa lor partici-

pare la desfășurarea evenimentelor revoluționare, au definit caracterul burghezo-democratic al acestuia.

Revoluția română de la 1848 a fost înăbușată datorită afit acțiunilor contrarevoluționare ale forțelor reacționare interne, cit și, mai ales, intervenției marilor puteri — Imperiul Otoman, Rusia țaristă și Imperiul Habsburgic. Dar ea a dat o puternică lovitură orînduirii feudale și un impuls dezvoltării capitalismului în țările române și, constituind un moment hotărîtor în procesul de răsturnare a regimului feudal, a deschis drum larg dezvoltării relațiilor capitaliste în economia țării.

Deși programul revoluției nu a fost realizat decît parțial, ideile sale au continuat să rămână vii în conștiința poporului român. Dezideratele generației pașoptiste s-au realizat treptat în deceniile următoare. În anul 1859, Unirea Principatelor a marcat prima etapă a fărîmării unității naționale a românilor. În 1864, în timpul lui Al. I. Cuza, primul

Directiva pentru explicarea celor 21 de articole din Proclamația de la 1848 către săteni. (Arh. St. Buc., Arh. Ist. Centrală, Fond Ministerul Culetor și Instr. Publice, dos 1454/1848).

domn al Principatelor Unite, participă la revoluția de la 1848, s-a îndeplinit reforma agrară, Anul 1877 a adus cu sine, datorită luptei și jertfelor întregului popor român, independența de stat, iar în 1918 s-a desăvîrșit unitatea națională a tuturor românilor.

Mișcarea socialistă din țara noastră a apreciat în mod just rolul și locul revoluției de la 1848 în istoria poporului român, conștientizînd că în accelerarea transformărilor de natură social-economică și politică cerute de evoluția ulterioară a României. Ea a relevat afit contribuția maselor țărănești și orășenești la dezvoltarea și adîncirea procesului revoluționar, cit și rolul de hegemon al burgheziei românești, care, în condițiile istorice de mijlocul secolului al XIX-lea, a avea de îndeplinit un rol important în viața socială și politică a țării, manifestîndu-se ca o forță progresistă.

Partidul Comunist Român a preluat și ridicat pe o treaptă superioară cele mai înalte tradiții de luptă ale poporului, ale mișcării muncitorești și socialiste din țara noastră, militînd neabătut pentru îndeplinirea idealurilor înaintate promovate de generațiile luptătorilor revoluționari Comunisti, sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, acordînd o înaltă prețuire „celor care nu și-au preocupat viața pentru a asigura libertatea și progresul poporului român, care au pus, la timpul lor, o piatră în temelia mărețului edificiu pe care îl înălțăm astăzi pe mealeagurile României socialiste”.

Elevii Școlii generale din comuna Călugăreni, județul Ilfov, la muncă patriotică

Mobilizarea gândirii creatoare

(Urmare din pag. 1)

Liceul „N. Bălcescu” din București. Pornind de la cerințele exprimate în Plenara C.C. al P.C.R. din aprilie a.c. cu privire la îmbunătățirea educației politice a tineretului și la sprijinirea rolului formativ al școlii, cadrele didactice ale acestui liceu pregătesc o sesiune de comunicări științifice privind principalele forme ale desfășurării muncii de educație comunistă a elevilor, rolul educativ al predării științelor sociale, umaniste și realist-practice, sistemul de recompense și sancțiuni etc.

Devenind tot mai conștiente de însemnătatea efectuării unor studii științifice aprofundate pentru ridicarea nivelului activității în învățămînt, un număr din ce în ce mai mare de colective profesionale au determinat afit conducerea școlilor respective cit și birourile grupelor sindicale să înscrie pe primul plan al preocupărilor munca de creație pedagogică. O asemenea tendință, cu evidente repercusiuni pozitive pe planul activității instructiv-educative, s-a vădit de pildă în activitatea Liceului „L. Caragiale” din București. Merită subliniată totodată promptitudinea cu care unele organizații sindicale din școli au stimulat, prin acțiuni judicioase concepute, interesul sportit al corpului didactic pentru domeniul cercetării științifice, pentru crearea pedagogică originală. Relevabilă este în această privință inițiativa comitetului sindicatului învățămînt Cluj, care și-a propus să inițieze, împreună cu inspectoratul școlar, acțiuni pentru selecționarea celor mai valoroase lucrări de interes practic general pentru a fi publicate în eulegerii litografiate. Colaborînd cu organizația sindicală de la filiala din Cluj a Academiei, sindicatul a organizat întîlniri ale profesorilor și învățătorilor cu cercetători științifici, pentru a-i ajuta să cunoască mai bine mijloacele și metodele moderne de investigație științifică.

Nu putem trece totuși cu vederea faptul că numărul lucrărilor valoroase prezentate de cadrele

didactice la diferite sesiuni de comunicări științifice este încă sub nivelul capacității creatoare a corpului nostru profesoral. Este drept că această participare nesatisfăcătoare a fost influențată, într-o măsură importantă, și de slaba preocupare a forurilor de resort, ca și de faptul că învățătorii și profesorii n-au fost suficient ajutați prin asistență de specialitate, prin consultații etc. În mod gresit s-a pus accentul doar pe sesiunile regionale și centrale, neglijîndu-se sesiunile la nivelul orașelor și al școlilor. Au existat de asemenea o serie de lipsuri și în organizarea însăși a sesiunilor.

Pornind de la indicațiile Plenarei C.C. al P.C.R. din 22—25 aprilie a.c., care au o deosebită însemnătate pentru progresul școlii noastre, comitetele sindicale și birourile grupelor sindicale au datorita, pe baza unei analize mai temeinice a posibilităților existente și sprijinind inspectoratele școlare și conducerea școlilor, să asigure un climat cit mai favorabil muncii de cercetare. Sesiunile de comunicări științifice și referate ce se vor organiza în viitorul an de învățămînt vor trebui să constituie noi prilejuri pentru adîncirea cercetării științifice în școală. De aceea se impune ca încă de pe acum comitetele sindicale, organele sindicale în general, să și sporească aportul la crearea tuturor condițiilor necesare realizării unui studiu temelnic pentru elaborarea comunicărilor și referatelor. Manifestînd grijă sporită față de preocupările științifice ale corpului didactic, organele sindicale sînt chemate ca, împreună cu conducerea școlilor, sub îndrumarea organelor de partid, să dezvolte interesul tuturor față de cercetarea pedagogică.

O importanță majoră pentru stimularea și orientarea tematică, de conținut și metodică a cercetărilor întreprinse de cadrele didactice și a elaborării studiilor de specialitate o are asigurarea, prin multiple mijloace, a unei ample documentări de specialitate. Considerăm de aceea foarte necesar ca, pe lângă formele curente de documentare — Biblioteca centrală pedagogică, ca-

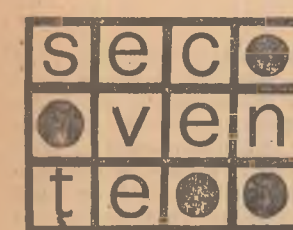
binetele pedagogice (care ar trebui să ia ființă în toate școlile — mai mari, bibliotecile școlare — să se crezeze în cadrul bibliotecilor orășenești scoți de documentare pedagogică. În același timp organele sindicale vor trebui să manifeste toată grija pentru asigurarea timpului necesar muncii de cercetare, militînd pentru înlăturarea supraîncărcării cu sarcini minore a celor ce au asemenea preocupări.

Pe de altă parte se impune ca, în colaborare cu inspectoratele, comitetele sindicale să acorde mai multă atenție cercetării colective și să stimuleze abordarea unor teme de o mai mare complexitate și valoare, care să conducă la ridicarea generală a nivelului procesului de învățămînt. În această privință s-ar putea realiza și unai multă dacă Ministerul Învățămîntului, prin Institutul de științe pedagogice și societățile științifice ale cadrelor didactice, ar acorda un sprijin mai susținut colectivelor cu preocupări științifice. Elaborarea unui plan tematic de cercetare, de felcat pe tipuri de școli și obiecte de învățămînt, ca și evidența temelor în studiu ar duce la o valorificare superioară a eforturilor cercetătorilor, la evitarea dispersării forțelor, la acoperirea cit mai multor necesități actuale și de perspectivă, la evitarea paralelismului existent. (Un studiu sumar, efectuat în București, arată că, datorită lipsei de evidență a activității de cercetare din școli, colectivele din mai multe licee științifice au aceeași temă fără a ști unii de alții).

Largile perspective care se deschid învățămîntului în condițiile României contemporane solicită din partea întregului corp profesoral valorificarea deplină, în sfera instruirii și educării tinerelor generații, a capacității sale de investigație științifică a procesului educațional. Inițind acțiuni pentru mobilizarea cadrelor didactice la munca de perfecționare prin cercetarea științifică organele sindicale își vor aduce tot mai mult aportul la îmbunătățirea procesului instructiv-educativ, contribuind în același timp la ridicarea calității profesionale ale educatorilor.

Documente ilustrînd pagini din istoria evenimentelor revoluționare de la 1848, la Muzeul de istorie a Partidului Comunist, a mișcării muncitorești și democratice din România.

Simpozion cu tema: „Perspectivele școlii și ale educației în societatea socialistă”

Punînd în discuție coordonatele dezvoltării viitoare a teoriei și practicii pedagogice, simpozionul național cu tema „Perspectivele școlii și ale educației în societatea socialistă”, organizat în zilele de 31 mai și 1 iunie a.c. la Iași, de către filiala leșeană a Academiei și Institutul de științe pedagogice, a constituit un binevenit prilej pentru realizarea unui schimb rodnic de idei pe temele pedagogiei moderne. Simpozionul a reunit cadre didactice din învățămîntul universitar și de cultură generală din întreaga țară, reprezentanți ai Ministerului Învățămîntului și al Institutului de științe pedagogice.

Cercul tinerilor ciberneticieni

28 de elevi din clasele a X-a și a XI-a de la Liceele „Nicolae Bălcescu”, „George Coșbuc”, „Emil Racoviță” și de la Liceul nr. 15 din Cluj, deosebit de doborîți pentru studiul matematicii și fizicii, își fac učenicia

de „ciberneticieni” pe lângă Institutul de calcul al filialei locale a Academiei Republicii Socialiste România.

Activitatea „tinerilor ciberneticieni” se desfășoară sub îndrumarea acad. prof. Tiberiu Popovici. Lecțiile de întiere în domeniul informaticii, al programării și construcției calculatoarelor electronice, precum și demonstrațiile privind mînuirea ordinarilor sînt susținute de cercetătorii științifici, doctori în științe matematice și ingineri electronici.

„Pe-un picior de plai”

Printre multele și variatele expoziții cu care se îmbogățește peisajul școlar în acest final de an, una atrage atenția nu prin amplora sa, ci prin conținutul ei plin de semnificații. În hotel Școlii generale nr. 123 din București — care anul acesta a intrat în al doilea an al existenței sale — un colț a primit de curînd o inscripție: „Pe-un picior de plai”. Sub măiestrul vîiers al Mioriței au fost orînduite nestemate ale artei

populare românești: costume, marame, țesături, podobe, încrîștături, lemna, ceramică — cele mai multe de o deosebită valoare artistică.

De unde provin? Istoria acestei expoziții și-o poate spune orice pionier din școală...

Răspunzînd dorinței elevilor de a cunoaște cit mai multe din bogățiile folclorului nostru, unitatea de pionieri din școală a adresat scrisori altor unități, din diferite regiuni ale țării. Scrisorile pionierilor bucureșteni au găsit un coș larg. De la un timp, poștașul aduce pe adresa școlii lor nu numai plicuri, ci și oalete, caei oei cărora le-au fost adresate scrisorile în să însușească rîndurile lor cu obiecte specifice zonei folclorice în care locuiesc. Au sosit daturile de la pionierii din comuna Călata și Mărguș din județul Cluj, Tismăna din județul Gorj, din satul Dob, comuna Zănoie, județul Sălaj. Cu aceste daturile a fost înfrîpătată frumoasa expoziție intitulată: „Pe-un picior de plai”.

În ziua vizitei noastre la Școala generală nr. 123, pionierii bucureșteni erau foarte ocupați: expediția pe adresa prietenilor din țară, odată cu cuvîntul lor de mulțumire, frumoase albume din orașul București și invitația de a lo vizita școala.

Schimb de experiență privind studiul în clasele de specialitate

Recent, la Liceul „Mihai Viteazul” din Capitală a avut loc un interesant schimb de experiență. Elevii clasei a X-a specială (de matematică) de la acest liceu s-au întîlnit cu colegii lor de la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Craiova. Discuțiile între elevi, la care au participat și laureați ai recentului concurs republican de matematică și în cadrul cărora viitorii specialiști și-au împărtășit opiniile cu privire la unele probleme ridicate în fața lor de studiu mai aprofundat al matematicii, au fost urmate de un amplu schimb de vederi între profesorii celor două clase. Au fost abordate cu acest prilej o serie de aspecte privind conținutul și metodică lecțiilor în clasele speciale de matematică. În încheierea întîlnirii, elevii celor două licee au prezentat un frumos program artistic.

Expoziții de lucrări ale pionierilor și elevilor

Mline se deschid, în sala Dalles din Capitală, două

expoziții care cuprind lucrări executate de pionieri și elevi din întreaga țară. Una din aceste expoziții intitulată „Tineri speranțe” organizată de către Consiliul Național al organizației Pionierilor în cinstea „Zilei Pionierilor”, va prezenta roade ale activității desfășurate în ecurile pionierilor de-a lungul acestui an școlar: aparate și obiecte tehnice în stare de funcționare, de la simple aparate de radio pînă la rachete, lucrări de artizanat în lemn și ceramică, țesături și costume naționale etc. Cea de a doua, organizată de Ministerul Învățămîntului în colaborare cu C.C. al U.T.C. va cuprinde lucrări de artă, aproape 500 de lucrări de pictură, grafică și sculptură executate de elevii din licee, din școlile profesionale și tehnice.

Dezbateri privind orientarea școlară și profesională

La 31 mai, la Brașov a avut loc o dezbateră pe tema orientării școlare și profesionale, organizată de inspectoratul școlar județean. Participanții la dezbateră — profesori, directori de școli, inspectori, cercetători din Brașov și din alte județe — au as-

cultat o serie de interesante comunicări prezentate de profesorii Valentin Georgescu, Magdalena Vătafu, Maria Ciocoiu-Popescu, Nicolae Roșca și Neaga Constantinescu de la Liceul nr. 3 din Brașov, unde se desfășoară, sub auspiciile Institutului de științe pedagogice, o bogată activitate în domeniul orientării școlare și profesionale.

Vacanța de vară la Palatul pionierilor

Anul acesta, Palatul pionierilor a înscris pe agenda vacanței o serie de bogate activități recreativ-educative menite să contribuie la organizarea plăcută și instructivă a timpului liber al copiilor. Activitatea de vară a Palatului se va deschide la 1 iulie. Cu acest prilej vor avea loc un spectacol prezentat de formațiile artistice ale Palatului, un spectacol al teatrului de păpuși, cu plesa „Albă ca zăpada și cei 7 pitici”, precum și întreceri de atletism, baschet, volei, fotbal, tenis de câmp și de masă, tir și demonstrații de gimnastică artistică și sportivă. Ce va oferi în continuare

copiilor activitatea de vacanță din cadrul Palatului pionierilor? Între altele, o serie de interesante concursuri, cum sînt, de pildă, concursul de cîntece și poezii dedicate patriei și partidului, intitulat „Frumoase versuri spune țara”, concursul de rachete intitulat „Sus, tot mai sus”, sau concursul de navo-moade pe tema „Toate pinzele sus!”, care se va desfășura în centrul experimental de navomodelism Băneasa. Și pionierii automobilisti își vor putea verifica îndemnarea în cadrul unei demonstrații pe tema: „La volan, în viteză!”

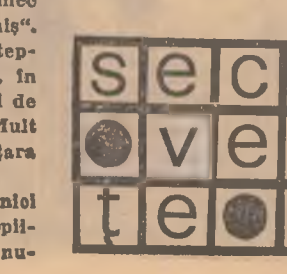
Ca în fiecare an, una din bucuriile mult așteptate ale vacanței o constituie serbările olimpenești. Palatul va organiza pentru pionierii bucureșteni o asemenea serbare în pădurea Snagov, intitulată „La umbră de oodru des”, și o alta în pădurea Mogoșoaia, intitulată „Zărilor de farmec pline strălucesc în lumină”. Cu nerăbdare sînt așteptate focurile de tabără, în special cel închinat zilei de 23 August, intitulat „Mult e dulce și frumosă țara ce-o iubim”. Nu au fost uitate nici spectacolele dedicate copiilor. Printre acestea se nu-

meră, de exemplu, spectacolul teatrului de păpuși cu plesa „O fetiță caută un cîntec”, sau spectacolul folcloric intitulat „Almule, almule, hai la joc!”, prezentat de formațiile artistice ale Palatului.

La loc de cinste va agenda de vacanță a Palatului se afit, firește, activitățile sportive. Pe lângă cele relatate mai sus se vor organiza excursii, drumeții, concursuri de înot etc. precum și un concurs în cadrul cărui se va disputa „Cupa micului înotător”.

De două ori pe săptămîna vor fi prezentate filme artistice și documentare. Cu acest prilej pionierii și școlarii se vor putea întîlni cu realizatorii ai filmelor românești — regizori și actori preferați.

Variete și atrăgătoare, acțiunile vacanței vor oferi copiilor zile și ocazii de neuitat, pline de farmec, de bucurie.

PROFESORUL — O PERSONALITATE VIE

Directivile Comitetului Central al Partidului Comunist Român privind dezvoltarea învățământului în țara noastră subliniază că în opera complexă de educare multilaterală a tineretului, rolul principal revine școlii, cadrelor didactice, care dispun de cunoștințe și de experiența pedagogică necesară. Acest important principiu, această importanță și nobilă sarcină a profesorilor se oglindesc cu claritate în Legea privind învățământul din Republica Socialistă România, care subliniază că profesorul poartă în mod egal răspunderea instruirii și educării tineretului. Misiunea sa este nu numai de a transmite elevilor cunoștințele necesare omului epocii noastre, dar și de a-l educa în spiritul comunismului.

În cadrul acestui obiectiv și pentru realizarea lui optimă se manifestă imperativul perfecționării continue atât a conținutului, cât și a metodelor complexului proces instructiv-educativ. Ne obligă la aceasta nu numai dezvoltarea și exigența crescândă a societății noastre, dar și faptul că în munca de dascăl există încă unele deficiențe, unele rămăniți în urmă față de marile realizări ale prezentului. Astfel de insuficiențe nu rămân ascunse de o umbră protectoră, ci se manifestă în activitatea ulterioară a produsului muncii noastre. De exemplu, lacunele din formația intelectuală și din educația absolvenților de liceu se manifestă în activitatea și comportarea din facultate a celor ce s-au îndreptat către învățământul superior. Din astfel de manifestări extragem câteva probleme ce se pun activității educative din licee și, mai larg, de pe toate treptele de învățământ.

Constatăm că liceul a sădit la majoritatea absolvenților săi o atitudine pozitivă, înaintată față de muncă, ca urmare a activității desfășurate de profesori, de organizațiile U.T.C., de familie, ca și a influenței exercitate asupra tineretului de viața societății noastre socialiste. Astfel de absolvenți iubesc munca și și-au făcut un ideal înalt de viață. Dar întâlnim în anii I ai facultăților și tineri pentru care munca nu este o dominantă a vieții, care nu manifestă nici un interes pentru ea sau o consideră ca un vehicul minor, întâmplător, cu care să ajungă la diplomă. Este clar că educatorii nu și-au îndeplinit sarcina educativă față de acești tineri, că nu

au folosit metodele adecvate fiecăruia dintre ei în procesul educativ, că au existat deficiențe în activitatea colectivului care a avut sarcina să-i pregătească. Și cred că cea mai importantă dintre aceste deficiențe este formalismul în activitatea educativă, acel formalism care, urmărind să creeze impresia că sarcinile sînt îndeplinite, nu realizează în fapt nimic. Altă defecțiune o constituie lipsa de exigență față de pasivitatea unor elevi privitoare la muncă. În fine, fără a mă referi la întregul ansamblu, voi sublinia și faptul că uneori munca educativă este considerată ca un proces global care se exercită asupra colectivului clasei luat în totalul său și mai puțin sau deloc asupra fiecărui component al acestui colectiv. Or, fiecare elev are particularități pe care nu le putem ignora decât cu prețul neatingerii obiectivului educativ.

Dar aceasta ridică problema cunoașterii temeinice a elevilor noștri. O desfășurare eficientă a întregului proces instructiv-educativ presupune cunoașterea profundă a fiecărui elev, a mediului în care el își duce viața în afara de școală. Aceasta este, am putea spune, o maximă care, atunci când se aplică, asigură premisele succesului activității profesorului. Sînt însă și cazuri cînd este trecut cu vederea sau considerată în mod superficial. Ne-am convins de existența unor astfel de cazuri cu prilejul unor examene de bacalaureat la care s-au prezentat caracterizări stereotipe ale elevilor, caracterizări care nu spuneau nimic, care de fapt nu caracterizau pe fiecare elev, denotînd în mod evident că dirigintele care le-a alcătuit nu își cunoaște elevii. Cum poate fi dirijat în atari condiții întregul proces educativ, cum pot fi cultivate la fiecare elev pasiunea și interesul pentru muncă?

Un absolvent mediocre al unui liceu bucureștean nu a intrat în nici una din marile instituții culturale din Capitală și nici din școală nu a știut. Alții, mai mulți, au orizontul cultural redus la manualul școlar și nici nu a sesizat efectele negative ale absenței de la viața culturală intensă în mijlocul căreia trăim. Inchistarea într-un orizont îngust este încă un fenomen destul de răspîndit printre elevi și studenți. El generează fenomene de miopie în viața socială a acestor tineri, circulația lor numai în cadrul intereselor personale, strimte, fără porți

largo deschise către viață și interesele societății, fără simțul răspunderii sociale.

Or, simțul de răspundere este o importanță trăsătură morală a omului nou al societății noastre. Existența lui într-un grad înalt garantează îndeplinirea în condiții optime a obligațiilor pe care și le-a asumat în viața socială. De aceea cultivarea simțului de răspundere în rîndul tineretului școlar este o obligație de prim ordin a școlii. Numeroși tineri, prin felul cum își îndeplinesc sarcinile și în primul rînd prin exigența pe care o au față de studiul personal, arată că liceul a dus o activitate profundă pentru a le sădi și dezvolta simțul de răspundere față cu cerințele societății noastre. Se întîlnesc însă și destule cazuri contrarii. Ele reprezintă rezultatul negativ al activității educative a unora dintre profesori. rezultatul dezinteresului pentru formarea spiritului de răspundere, exprimă non-asistența educativă a elevului sau asistența insuficientă în această direcție. Dar tot atât de mult scaderile în direcția spiritului de răspundere pe care le întîlnim la unii tineri izvorăsc din acțiuni educative greșite, din exercitări prea strînse, prea pas cu pas" a acțiunii educatorului, dintr-o tutelare extremă a activității tînarului, care sufocă dezvoltarea personalității acestuia sau o anihilează.

Aspectele activității educative din școli menționate fugitiv mai sus comportă studii și analize întinse și profunde, în lumina Directivelor Comitetului Central al partidului, în lumina noii Legi a învățămîntului. Dar ele cer în același timp înțelegerea faptului că încheierea unei legături trainice între profesor și elevi nu înseamnă numai munca de la catedră, ci prezența vie, activă, în mijlocul lor, care are ca scop formarea tinerilor ca oameni și cetățeni. O asemenea prezență îi va ajuta în conturarea idealului lor etic, le va stimula dorința de a participa la viața socială. În aceasta constă de fapt adevăratul rol de mentor al pedagogului modern. Pentru a și-l putea îndeplini însă este necesar, așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, ca el să se aplece permanent în mijlocul elevilor, să constituie permanent pentru fiecare dintre ei o personalitate vie, dinamică, stimulativă.

Prof. univ. CONST. IONESCU-BUJOR

O soluție, două soluții...

La concursul de matematică pentru elevii clasei a VIII-a, în județul Brăila, comisia pentru concurs a propus următoarea problemă: „Pentru confecționarea unor piese cilindrice se utilizează o bucată de metal care are forma unui paralelipiped dreptunghic în care diagonala bazei este de 4,5 dm; lățimea lui este de 2,7 dm, iar înălțimea de 2,5 m. Se cere să se afle care este numărul maxim de piese ce se pot confecționa din această bucată de metal și că lungimea cercului de bază al unei piese este de 9,42 cm.”

Unii elevi au găsit că cea mai avantajoasă cale pentru obținerea unor piese cilindrice dintr-un bloc cu forma unui paralelipiped dreptunghic este metoda laminării și nu tăierea unor prize cu baza pătrată, care să fie ulterioer strunțite. Acești elevi, în loc să presupună că se taie cu un instrument extrem de fin și fără nici un fel de pierdere 9 fișii de 3 cm, care la rîndul lor ar mai trebui tăiate în 12 părți egale ce ar urma să fie strunțite (ceea ce ar duce la obținerea a 108 piese), au pornit de la transformarea paralelipedului într-o

bară cilindrică cu diametrul de 3 cm, din care să se taie fragmente lungi de 25 cm. Ei au aflat astfel că din același material se pot obține un număr maxim de 137 de piese. Unele dintre centrele de concurs au acceptat această soluționare și au notat-o cu nota maximă. Altele, însă, au respins-o.

În practică, confecționarea pieselor cilindrice prin strunjire este realizabilă, datorită mai ales volumului enorm de muncă necesar. Dar să spunem că, pentru problema în sine, acest lucru n-are importanță. Important este însă ca, atunci cînd o problemă comportă discuții care pot conduce la soluționări diferite, să se ia în considerare, la corectare, toate soluțiile posibile. Cei care corectează lucrările elevilor au datorat însă seama și de raționamentul concurenților, nu numai de soluția aleasă de ei.

Și poate că, pentru a se ajunge la această „soluție” cu adevărat sigură ar fi ca inspectoratele școlare județene și filialele locale ale Societății de științe matematice să formuleze mai clar problemele de concurs.

B. STAN
comuna Zăvoiaș,
județul Brăila

„Manualul de geografie a județului natal”

Am citit cu mult interes articolul „Manualul de geografie a județului natal”, semnat de P. Bărgăoanu și C. Lupașcu în „Gazeta învățămîntului” din 3.V.1968. Trebuie să spun însă că nu sînt de acord întru totul cu unele idei din articolul sus-amintit.

Îndrumările generale date de autorii articolului asupra conținutului capitolelor ce ar urma să fie cuprinse într-o geografie a județului natal sînt, în sine lor, valoroase. Dar dacă cei cărora li se adresează le-ar aplica în mod strict, ar realiza desigur un volum masiv și nu un manual școlar, căci cunoștințele propriu-zise ar fi înecate într-un noian de considerații geografice, demografice, etnografice, culturale, sanitare, editare, economice, comparative, istorice și cite altele. Iar elevii ar fi atît de supraîncărcați, încît s-ar depărta de un studiu atît de frumos cum este geografica.

Opinia că prima parte a manualelor poate să rămîna, ca și pînă acum, comună tuturor, indiferent de județ (ceea ce presupune ca ea să fie elaborată de un colectiv central de autori), îmi pare a nu fi în concordanță cu tendința actuală, stimulată de recente hotărîri de partid și de stat, de a se folosi în mare măsură experiența largă a cadrelor didactice din întreaga țară la rezolvarea problemelor învățămîntului. Calitatea manualelor anterioare a arătat de altfel că nu este bine ca manualele de geografie pentru clasa a III-a să fie fragmentate în două părți, dintre care una elaborată de un colectiv central, iar alta realizată pe plan local. Această situație a dus la o serie de greșeli și în prima parte ca și în cea de a doua.

De altfel, și cerințele predării ne fac să nu fim de acord în principiu cu organizarea pe două părți a manualului de geografie a județului natal, și aceasta pentru că într-o asemenea organizare este neglijată tocmai partea care trebuie să formeze baza studiului — și anume geografia comunei natale. Referințele generale din prima parte, lipsite de un caracter concret, nu pot să ducă la localizare. Or, a.b.c.-ul geografiei nu se poate dispensa de o geografie concretă a comunei natale, care să cuprindă la scară redusă toate aspectele importante: așezare, mări-mărimi, forme de relief, soată de hartă etc. Credem că nu mai este cazul să enumerăm principiile metodico-didactice care fundamentează această cerință.

ION D. UNGUREANU
Arad

„Ambianța caselor de copii”

Subscriu cu deplină convingere la punctul de vedere exprimat în articolul „Ambianța caselor de copii”, apărut în „Gazeta învățămîntului” nr. 943 din 10 aprilie a.c., potrivit căruia se impune o fundamentare științifico-pedagogică a activității în aceste instituții, care cuprind 20 000 de copii și aproape 1 000 de cadre didactice. După părerea mea, pe lângă măsurile preconizate în articol s-ar mai putea lua și alte măsuri, unele de utilitate imediată, altele care își vor da roadele în viitor.

De pildă, cred necesar ca în fiecare casă copiii să fie repartizați, după criterii psihopedagogice, în grupe omogene, pentru ca munca fiecărui educator să nu fie risipită, ci concentrată într-o singură direcție și să poată fi utilizate procedeele și metodele potrivite situației. Se impune, în același timp, o mai bună îndrumare a cadrelor didactice din casele de copii. Între altele, pentru uzul acestora s-ar putea elabora un buletin lunar care să cuprindă atît îndrumări teoretice, cît și îndrumări practice și exemplificări concrete. Se face simțită de asemenea necesitatea publicării unor culegeri de psihopedagogie cuprinzînd studii și lucrări de sinteză din experiența educatorilor și a cadrelor didactice de specialitate din țara noastră și din străinătate. Ar fi indicată și organizarea unui corp de inspectori speciali pentru casele de copii, cunosători ai problemelor pe care le ridică educația și învățămîntul în aceste instituții.

MARIN BICIULESCU

Caracterizările psihopedagogice sînt făcute pentru sertar?

Zilele acestea am întîlnit în școli mulți diriginți ai claselor a VIII-a lucrînd de zor la întocmirea sau, mai bine zis, la definitivarea caracterizărilor psihopedagogice ale elevilor. Pe undeva, Regulamentul școlar — cam depășit, e drept, dar aflat totuși în vigoare — menționează că întocmirea lor este o datorie a fiecărui diriginț. Fiecare se acordă o atenție deosebită celor referitoare la absolvenți, ele putînd să constituie un instrument în acțiunea de orientare școlară și profesională. Mulți diriginți redactează caracterizări valoroase, concludente pentru personalitatea elevului respectiv. E drept că se întîlnesc și caracterizări superficiale, întocmite formal după niște șabloane nu se știe de unde aflate.

Dacă, de la caz la caz, ele sînt bune sau mai puțin bune — asta este însă o problemă pe care nu ne-am propus s-o discutăm aici. Ceea ce ne interesează acum este următoarea întrebare: care este soarta ulterioară a caracterizărilor, la ce servesc ele?

Se pare că drumul pe care îl urmează multe caracterizări după ce au fost scrise și semnate de dirigințe este scurt de tot: merg direct... în sertare. Cu vremea, uitate de toată lumea, ele sînt aruncate la cosul de hirtii sau, în cel mai fericit caz, își găsesc locul pe un raft prăfuit dintr-un dulap de arhivă.

Stipulînd obligația alcătuirii caracterizărilor, Ministerul Învățămîntului nu a precizat însă ce trebuie făcut cu ele. Și nici conducerile de școli, nici ins-

pectoratele școlare nu mai au grija lor, nu le urmăresc eficiența. Așa se face că unii diriginți, vîzînd că nu le ia nimeni în considerare strădania, o socotesc, pe bună dreptate, zadarnică, inutilă.

— Facem în fiecare an caracterizări psihopedagogice ale absolvenților noștri, dar nimeni nu ni le cere sau nu ne-a întrebat vreodată de ele — ne-a spus prof. Saviana Costin, directoarea Școlii generale nr. 25 din București.

— La fiecare început de an diriginții claselor a IX-a ar avea în caracterizările întocmite de colegii lor din școlile generale un mare ajutor în munca de cunoaștere a elevilor — este de părere prof. Zina Sîrbu, directoarea Liceului „M. Eminescu”. Dar, cu foarte rare excepții, noi nu intrăm în posesia acestora. Dirigințele o ia de fiecare dată din nou, de la început.

Nimeni nu cere, nimeni nu dă... Atunci cum trec caracterizările sau fișele personale ale elevilor din mina vechilor diriginți în mina celor noi? Cum se asigură oare continuitatea în domeniul cunoașterii elevilor, acțiune atît de necesară în orientarea școlară și profesională?

Este evident că acum, într-o perioadă cînd problema aceasta a revenit în actualitate, ea trebuie lămurită de organele în drept din cadrul Ministerului Învățămîntului. Ori se găsește că eficiente pentru utilizarea caracterizărilor, ori se renunță la ele. Altfel, ne găsim în fața unei formalități.

MIRCEA IONEL

„Eveniment editorial”

18 martie 1966 „Editura didactică și pedagogică” va pune în cîrînd la dispoziția școlilor numeroase materiale deosebit de utile în procesul de învățămînt. Printre acestea se numără, de pildă, lucrarea „MIC ATLAS DE PLANTE DIN FLORA REPUBLICII SOCIALISTE ROMANIA”. Conținînd un număr de 309 pagini text, 175 planșe în culori, inclusiv 31 de pagini de text explicativ cu privire la planșe, lucrarea descrie 800 specii de plante din flora spontană a țării noastre. „etc.”, etc. („Gazeta învățămîntului” nr. 842)

7 ianuarie 1967 „Unele dintre aceste tipărituri (este vorba de cărțile școlare care urmau să apară la Editura didactică și pedagogică în cursul anului 1967, n.n.) ca, de pildă, Micul atlas de plante din flora României, datorită înalțelor calități tehnico-științifice pe care credem că le vor intruni, sperăm să constituie la apariție un eveniment editorial” (dintr-un interviu acordat de tov. Emil Bildeșcu, directorul Editurii didactice și pedagogice și publicat în „Știința” nr. 7214)

5 ianuarie 1968 „După ce i-a fost anunțată apariția de mai multe ori și de mai mult timp, căpătînd garanții că, în sfîrșit, în cursul lunii ianuarie va fi terminată tipărirea interesantelor și mult așteptate lucrări a prof. univ. I. Tudor: Mic atlas de plante din flora Republicii Socialiste România” („Gazeta învățămîntului” nr. 928)

Nota redacției

Dacă pînă acum, în iunie 1968, ați întîlnit în librării lucrarea de mai sus, vă rugăm să ne anunțați și pe noi.

La biblioteca Liceului agricol din Șimleul Silvaniei

LIMBĂ ȘI VORBIRE

Distincția limbă vorbire și subtilitățile ei • Inducția elementelor de vorbire • O „profilaxie” a greșelilor • Gama auxiliarelor didactice

Mai întîl, o precizare de ordin terminologic: limba și vorbirea nu sînt considerate aici în înțelesul lor comun, obișnuit, ci într-o accepție specializată, devenită clasică în lingvistica modernă: limba constituie un instrument de comunicare între oameni, ale cărui părți componente sînt organizate într-un sistem, pe cîtă vreme vorbirea reprezintă realizarea potențelor comunicative ale elementelor sistemului în procesul schimbului concret de mesaje dintre membrii societății. Din această perspectivă, limba este un fenomen social, în sensul că aparține întregii colectivități umane pe care o deservete, iar vorbirea un fenomen individual, cu fluctuații unora caracteristice de la un ins la altul. Specificul actului de vorbire nu rezidă însă în unicitatea și irepetabilitatea sa, ci, în primul rînd, în selectarea și combinarea de către vorbitor a mijloacelor limbii, în conformitate cu scopul și conținutul comunicării. În ultimă instanță, categoriile discutate alcătuiesc o unitate dialectică: limba nu există în afara manifestărilor ei efective în vorbire, iar vorbirea nu e altceva decît aplicarea normelor generale, abstracte ale limbii la nevoile de exprimare ale purtătorilor ei.

Departate de a rămîne un simplu obiect de speculație teoretică, distincția limbă-vorbire prezintă un interes principal și pentru învățămîntul limbilor străine. Reconoșterea dublei ipostaze a faptului lingvistic dă inevitabil naștere la întrebarea spre ce anume trebuie să se orien-

teze cu precădere predarea — spre latura limbii sau spre cea a vorbirii. Evident, problema e dificilă și complexă și nu comportă o soluție unică în toate împrejurările. Se poate totuși afirma că însușirea practică a limbilor străine, spre care năzuiește în mod firesc școala, ridică vorbirea la rangul de principal obiectiv al efortului didactic. Aceasta nu înseamnă eliminarea limbii din sfera preocupărilor metodice, ci convertirea ei într-o rezultantă a procesului de învățămînt: sistemul limbii se reconstituie în conștiința elevilor prin inducția elementelor de vorbire, acumulate treptat. Din acest punct de vedere, nu se poate vorbi — stricto sensu — de „studierea” limbilor moderne în școală, cîtă vreme ținta urmărită aici nu este de a transmite informații despre cutare sau cutare limbă, ci de a forma priceperile și deprinderile necesare comunicării orale sau scrise în limbile ce se învață.

De la sine înțeles că manualele, dicționarele, culegerile de exerciții etc., ca și oricare alți factori cu care vin în atînarea elevii, sînt chemate să concure la înfăptuirea acestui desiderat. Vom stăruî deosebit asupra dicționarelor bilingve — aceste prețioase auxiliare în munca independentă a elevului — care, cel puțin în forma lor actuală, ni se par încă deficitare la capitolul „vorbirii”.

Să presupunem că, într-o clasă de avansați, se cere să se traducă în franceză următoarea frază: „Statura, vorba, hrana, îmbrăcămintea și toate obiceiurile cite le

avem noi, le au întocmai și frații noștri munteni”. Ori, ar cerceta elevii dicționarele româno-franceze — și nu numai acelea de tip școlar — nu vor afla nicăieri, pentru vorbă, corespondenții cel mai potrivit cu contextualul dat, și anume langue (să se compare cu mot, parole, propos...), atestate în ediția bilingvă a Operei lui I. Creangă (București, 1963, p. 210—212). Acesta, după cum prea bine se știe, nu e un caz izolat. Ori, cînd se mai pot invoca numeroase exemple de traduceri care „completează” sau chiar „corectează” lista echivalențelor prevăzute de dicționar. Dar chiar și atunci cînd traducerea propusă acoperă în chip adecvat noțiunea desemnată de cuvîntul românesc, tot nu e sigur că o putem folosi ca pe un substitut al acestuia din urmă, cu aceeași frecvență, în aceeași distribuție s.a.m.d. Că lucrul acesta nu e întîmplător și că, prin urmare nu e nevoie să recurgem la explicația făcută a „libertății” pe care și-ar aroga traducătorul, ne-o probează înlocuirea consecventă a construcțiilor nominale românești exprimînd ideea de vorbire cu perifraze frazantuzede de tip verbal: „Apoi... iar fi dat pe sîmna unuia dintre boieri — să le fie cuvînt” („Puis, on les leur confia... à un boyard qui devait leur expliquer...”, p. 211).

Asemenea subtilități nu-și găsesc, de regulă, o oglîndire lexicografică, pentru simplul motiv că dicționarele bilingve nu oferă imaginea „vieții” cuvintelor, ci statornicește, înainte de toate, corespondențe semantice în planul „limbii”,

adică între două inventare lexicale diferite. Ori, cînd ar fi de voluminoase, dicționarele nu reușesc totuși să epuizeze, în planul „vorbirii” înfinita varietate de situații în care se poate întîlni un cuvînt dat, diapazonul posibilităților sale combinate, suma contextelor în care apare etc. Cu atît mai puțin eficace se dovedește dicționarul de tip școlar, conceput ca un rezumat, o simplificare a dicționarelor academice pe seama elementelor de vorbire — ilustrații la sensuri, nuanțe condiționate de un anumit context, valori figurative s.a.m.d. În felul acesta, tocmai dicționarul cel mai nepretențios este în mod fatal și dicționarul cel mai depărtat de „realitatea vorbirii”. Prin paradox se poate spune că, celor care cunosc într-o măsură limba respectivă, un atare dicționar le va fi mai util, ca instrument de verificare și autocontrol, decît celor care abia vor să o învețe.

Să desprindem cîteva concluzii pe marginea celor de mai sus. Pentru a pătrunde „geniul limbii”, pe care nu lzbutesc să-l fixeze exact nici dicționarele, nici gramaticile, predarea trebuie să se axeze nu pe reținerea semnificațiilor unor cuvinte disparate, ci pe dezvoltarea regulilor de întrebuintare, în procesul vorbirii, îndeosebi a cuvintelor cu același înțeles de bază în limba maternă și în cea străină.

În această ordine de idei, se cuvine sublinia actualitatea comparației contrastive între limbi — desigur, nu sub forma unor incurșiuni savante, făcute doar de dragul

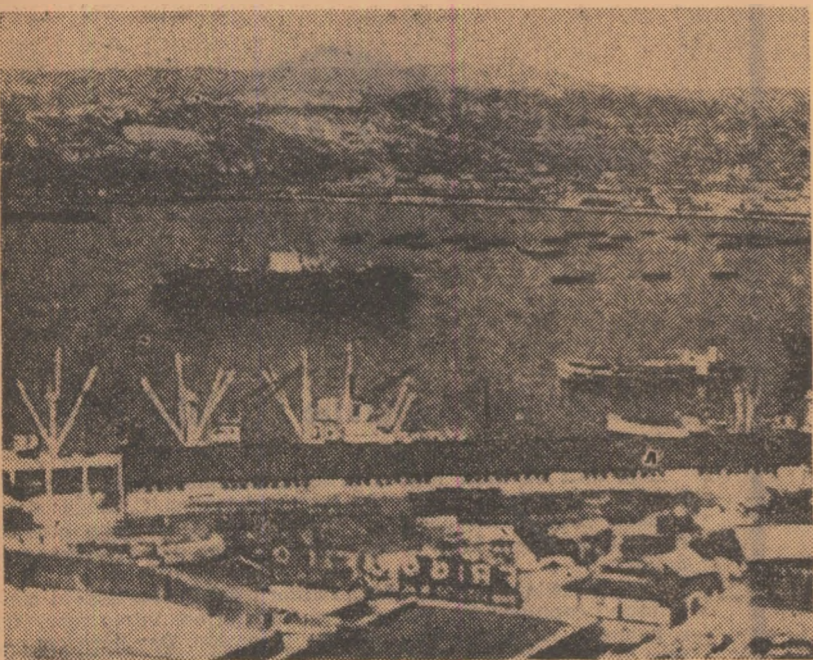
comparației, ci pe linia unui tratament pe cit posibil „profilactic” al greșelilor din practica vorbirii elevilor. Să nu uităm că divergențele dintre două idiomi sînt poate mai profunde la nivelul „vorbirii” decît la acel al „limbii”. Se impune diversificarea gamei auxiliarelor didactice de care poate face uz elevul în asimilarea limbilor străine. Nu e cazul, firește, o simplificare a dicționarelor academice pe seama elementelor de vorbire — ilustrații la sensuri, nuanțe condiționate de un anumit context, valori figurative s.a.m.d. În felul acesta, tocmai dicționarul cel mai nepretențios este în mod fatal și dicționarul cel mai depărtat de „realitatea vorbirii”. Prin paradox se poate spune că, celor care cunosc într-o măsură limba respectivă, un atare dicționar le va fi mai util, ca instrument de verificare și autocontrol, decît celor care abia vor să o învețe.

Să desprindem cîteva concluzii pe marginea celor de mai sus. Pentru a pătrunde „geniul limbii”, pe care nu lzbutesc să-l fixeze exact nici dicționarele, nici gramaticile, predarea trebuie să se axeze nu pe reținerea semnificațiilor unor cuvinte disparate, ci pe dezvoltarea regulilor de întrebuintare, în procesul vorbirii, îndeosebi a cuvintelor cu același înțeles de bază în limba maternă și în cea străină.

În această ordine de idei, se cuvine sublinia actualitatea comparației contrastive între limbi — desigur, nu sub forma unor incurșiuni savante, făcute doar de dragul

V. SOLOMON
M. SAFIR
Universitatea București

O importantă reuniune internațională de istorie a pedagogiei

Vedere panoramică a portului Valparaiso (Republica Chile)

Vizita ministrului învățămîntului acad. Ștefan Bălan în Chile și Uruguay

La invitația forurilor de specialitate din Chile și Uruguay, ministrul învățămîntului din Republica Socialistă România, acad. Ștefan Bălan, efectuează, începînd din data de 24 mai a.c., o vizită de documentare în cele două țări latino-americane. Vizita aceasta se înscrie pe linia dezvoltării legăturilor culturale ale României cu țările din continentul sud-american. Contactele ministrului român cu realitățile școlii și ale sistemului de învățămînt în general au fost completate cu întrevederile avute cu conducătorii statelor vizitate.

Tov. Ștefan Bălan a fost primit de președintele Eduardo Frei, căruia i-a transmis un mesaj de salut din partea președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România. Președintele Republicii Chile a mulțumit pentru mesajul transmis și a rugat pe ministrul român să prezinte aceleași urări și un cordial salut tovarășului Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România.

Socialistă România. După conferință, membrii corpului didactic al Universității din Concepcion au pus o serie de întrebări în legătură cu recentele măsuri pentru dezvoltarea învățămîntului în România. Ministrul a mai vizitat unele școli, precum și zona industrială din orașul Concepcion.

Ministrul învățămîntului, Ștefan Bălan, a participat la festivitatea acordării numelui de „România” Școlii de fete nr. 20 din Santiago de Chile. Au fost de față reprezentanți ai Ministerului Educației Publice, oameni de cultură chileni, reprezentanți ai televiziunii și ai presei chileni. Cu această ocazie a fost organizată o expoziție de material didactic și aparatură de laborator, care a fost oferită școlii respective de către Ministerul Învățămîntului din Republica Socialistă România și I.R.R.C.S.

După încheierea vizitei în Chile, acad. Ștefan Bălan a sosit la Montevideo, într-o vizită oficială, la invitația doamnei Alba Roballo, ministrul culturii din Uruguay, cu care a avut convorbiri oficiale, referitoare la cooperarea româno-uruguayană în domeniul învățămîntului și culturii.

În cursul vizitei, ministrul român al învățămîntului a fost primit de ministrul de externe Vanancio Flores, cu care a purtat discuții cordiale în legătură cu dezvoltarea relațiilor bilaterale între România și Uruguay.

În a doua decadă a lunii mai s-a desfășurat la Budapesta o conferință internațională cu tema „Rolul cercetărilor de istorie pedagogică în perfecționarea pedagogiei ca știință”. Au participat delegați din țările socialiste, precum și din unele țări occidentale, ca Franța și Belgia, cărora li s-au adăugat numeroși reprezentanți ai științei pedagogice maghiare.

Conferința și-a desfășurat lucrările într-una din aulele monumentalei clădiri a Academiei Maghiare de Științe. Cuvîntul de deschidere a fost rostit de prof. univ. Béla Iansz, președintele Societății pedagogice maghiare, după care a urmat comunicarea prezentată de dr. Eva Földes, președinta Comitetului pedagogic de pe lângă Academia Maghiară de Științe, cu tema „Rolul cercetărilor istorico-pedagogice în perfecționarea pedagogiei”. În cele două zile ale Conferinței au prezentat în continuare comunicări și coreferate A. I. Pliskunov (U.R.S.S.), Sandor Kóte (R. P. Ungară), Endre Zibolen (R. P. Ungară), St. Birsănescu (Republica Socialistă România), Lukasz Kurdybacha (R. P. Polonă), Lajos Orszó, András Hegedűs, Izsef Kőhöz și Istvan Mészáros (toți din R. P. Ungară), D. O. Lordkipanidze (U.R.S.S.), Helmut König (R.D. Germană), Najden Tschakarov (R.P. Bulgaria), Ianos Ravasz (R. P. Ungară). Numeroși alți participanți și-au exprimat punctele de vedere în cadrul unor interesante intervenții pe marginea expunerilor făcute.

Dată fiind valoarea temei puse în discuție, profunzimea ideilor vehiculate și utilitatea propunerilor făcute în cadrul dezbaterilor, găsim utilă evocarea lor. Două sînt ideile dominante care s-au conturat puternic pe întreg parcursul desfășurării conferinței. S-a relevat, în primul rînd, faptul că lucrările de istorie pedagogică pot și trebuie să fie alcătuite astfel încît să aducă o contribuție de maximă eficiență la perfecționarea pedagogiei ca știință. În același timp s-a conturat poziția majoră pe care trebuie să o ocupe istoria pedagogiei în învățămînt, ca o istorie a pregătirii pentru viață a generațiilor succesorilor și a umanității. S-au formulat numeroase propuneri cu privire la introducerea istoriei pedagogiei în planurile de învățămînt ale tuturor universităților și institutelor pedagogice.

Printre punctele de vedere exprimate în cadrul Conferinței citeva

sînt cu deosebire demne de subliniat. Astfel, s-a argumentat convingător faptul că exemplele cuprinse în istoria pedagogiei îndeplinesc un deosebit rol educativ în strădaniile pentru realizarea unor mari idealuri de cultură și civilizație. În strînsă legătură cu această idee s-a subliniat că istoria pedagogiei trebuie să facă distincție, departajare clară între ceea ce a fost valoros în trecutul pedagogiei și între ceea ce n-a prezentat valoare. S-a arătat de asemenea că istoria pedagogiei s-a ocupat prea puțin de „virfuri”; ea trebuie să-și îndrepte în continuare atenția către „cîmpiile” și chiar „groaple” din trecutul popoarelor, căci unele dintre acestea au constituit importante momente de pregătire a „virfurilor”. Un alt punct de vedere demn de relevat este acela că poziția de pe care a fost studiată istoria pedagogiei pînă în prezent a fost aproape exclusiv critică și în prea mică măsură constructivă. Or, a venit timpul ca în primul rînd să se clădească cu ajutorul istoriei pedagogiei. În sfîrșit, s-a susținut ideea că predarea istoriei pedagogiei nu trebuie să aibă un caracter general, ci să fie în strînsă legătură cu profilul școlii sau al facultății în cadrul căreia se desfășoară.

Socotim că cele mai interesante contribuții aduse de dezbaterile conferinței au fost cele privitoare la natura specială a cercetărilor de istorie pedagogică, menite să contribuie la perfecționarea pedagogiei ca știință. Referatele pe această temă au cerut ca trecutul școlii și trecutul educației să fie cercetate ca obiecte, fenomene și experimente naturale, pentru a se trece apoi la generalizări; cu alte cuvinte, să se aplice în cercetarea pedagogică metoda istorică. S-a cerut de asemenea, în cadrul unor referate ca și în unele intervenții, să se reconsidere acele sisteme de idei care pot contribui la îmbogățirea pedagogiei socialiste, dar care au fost neglijate pînă în prezent.

Pe linia a celorlalte strădăni menite să ridice contribuția cercetărilor de istorie pedagogică la perfecționarea pedagogiei ca știință a educației s-a situat și comunicarea pe care am prezentat-o personal în cadrul conferinței — „Contribuții la rolul studiilor istorico-pedagogice în perfecționarea pedagogiei ca știință”. Comunicarea a examinat conceptul de știință, și de perfecționare a unei științe, pen-

tru a lămurii ceea ce trebuie să se înțeleagă prin perfecționarea pedagogiei ca știință: desăvîrșirea logică a elementelor constitutive ale pedagogiei (noțiuni, teorii, legi și principii pedagogice), completarea la zi a acestor elemente, imbinarea strîns cu cultura sau erudiția pedagogică, realizată critic și selectiv. A fost trecut apoi în revistă situația actuală a studiilor de istorie pedagogică și a eforturilor îndreptate către perfecționarea pedagogiei ca știință, sublinindu-se modalitățile specifice prin care studiile de istorie a pedagogiei pot contribui la perfecționarea științei pedagogice. Din examinarea studiilor actuale de istorie pedagogică a reieșit faptul că ele se constituie în trei mari grupe — monografiile, studiile de istorie a pedagogiei ca istorie a culturii pedagogice și studiile de istorie sociologică a pedagogiei. În aceste forme aportul lor la perfecționarea pedagogiei ca știință este doar indirect și relativ redus. În continuare a fost propus un tablou de studii de istorie pedagogică care să stea direct în serviciul perfecționării pedagogiei ca știință (studii pentru desăvîrșirea și completarea elementelor științifice ale pedagogiei și studii pentru îmbogățirea culturii sau erudiției pedagogice).

În cuvîntul său, rostit la încheierea lucrărilor conferinței, dr. Eva Földes, mulțumind călduros participanților pentru contribuția lor la lucrările acestei importante manifestări internaționale, a subliniat contribuția delegației române.

Prin schimbul bogat de păreri, prin discuțiile purtate și prin relațiile directe stabilite între pedagogii din diferite țări, favorizate de buna atmosferă de lucru creată de organizatori, conferința internațională de istorie pedagogică de la Budapesta se înscrie ca o manifestare științifică de prestigiu, menită să deschidă noi perspective activităților consacrate perfecționării științei pedagogice.

Prof. dr. docent ST. BIRSĂNESCU
membru corespondent al Academiei

*) Subsemnatul a participat ca delegat al Academiei Republicii Socialiste România și ca invitat al Academiei Maghiare de Științe. A mai participat la Congres, din țara noastră, lector univ. Petru Puscașu de la Institutul pedagogic din Baia Mare.

INSTITUTUL POLITEHNIC - TIMIȘOARA

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi

FACULTATEA ELECTROTEHNICĂ

- Conferențiar la catedra „Utilizarea energiei electrice”, disciplină Utilizarea energiei electrice și acționări, poziția 5, din statul de funcțiuni;
- Șef de lucrări la catedra „Măsurî, centrale electrice”, disciplină Protecția prin relee și centrale și rețele electrice, poz. 5 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA DE CHIMIE INDUSTRIALĂ

- Conferențiar la catedra „Fizică generală”, disciplină Fizică generală, poz. 7 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul Institutului Politehnic Timișoara, b-dul 30 decembrie nr. 2, în termen de 30 de zile de la data publicării acestui anunț, cererea de înscriere, la care vor anexa următoarele acte, în două exemplare:

- copie legalizată de pe diploma de examen de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare;
- copie legalizată de pe diploma de doctor sau doctor docent în științe;
- copie legalizată de pe atestatul de conferențiar;
- certificat de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) la care acesta își are funcția de bază;
- memoriu de activitate didactico-științifică împreună cu lista de lucrări, semnat de candidat;
- lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar; — autobiografia.

Pentru postul de șef lucrări — certificatul de vechime în muncă.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului sau directorului acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la sediul Institutului la 3 luni de la data publicării acestui anunț.

INSTITUTUL DE CONSTRUCȚII - BUCUREȘTI

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următorului post didactic:

- Conferențiar la catedra Organizarea, planificarea și economia construcțiilor, disciplina „Evidența contabilă și analiza activității economice a întreprinderilor” — poziția 8 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul Institutului din București, b-dul. Republicii nr. 178, în termen de o lună de la data publicării acestui anunț, o cerere la care vor anexa următoarele acte în două exemplare:

- Copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare;
- Copie legalizată de pe diploma de doctor sau de doctor docent în științe;
- Copie legalizată de pe atestatul de profesor sau de conferențiar;
- Lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar.
- Certificat de caracterizare a activității profesionale și sociale ale candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) la care acesta își are funcția de bază;
- Memoriu de activitate didactico-științifică, semnat de candidat.
- Autobiografia.

Cei ce funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris rectorului sau directorului acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul se va ține la sediul Institutului, în termen de 3 luni.

Absolvenții Școlii Normale Alexandria, promoția 1928 și tovarășii profesori sînt invitați la reînălțarea organizată pe 23 iunie 1968, în localul fostei Școli Normale Alexandria, după 40 de ani de la absolvire, cînd sărbătorim și pensionarea promoției. Cazarea asigurată familiilor.

BIBLIOTECA

„Atlas de psihologie”

Prof. univ. dr. Tatiana Slama-Cazacu și R. Floru, director adjunct al Institutului de psihologie al Academiei, au elaborat un „Atlas de psihologie”, prima lucrare românească de acest gen. Răspunzînd interesului manifestat de cadrele didactice pentru această lucrare originală, am solicitat pe unul dintre autori, tov. R. Floru, să ne vorbească despre obiectivele ei și despre modalitățile utilizării sale ca auxiliar didactic.

— Se impune o precizare privind scopul lucrării noastre — a observat dintr-un început interlocutorul nostru. „Atlasul de psihologie” își propune să prezinte nu un curs de psihologie în imagini, lucru evident imposibil, ci o suită de mai amplă de aspecte ilustrabile ale activităților psihice, grupate sistematic.

— Este după cîte știm, o încercare cu putine precedente în literatura mondială de specialitate.

— Intr-adevăr, au apărut acum doar două asemenea lucrări. Prima, „Psychologischer Atlas”, a fost editată în 1945 în Elveția de profesorul D. Katz, iar a doua — „Psichologial Atlas” — a apărut în 1954 sub semnătura profesorului maghiar G. Geréb.

— Ce criterii v-au condus în stabilirea compoziției Atlasului?

— Un atlas de psihologie nu este și nu poate fi o prezentare exhaustivă a științei despre psihic. Lucrarea noastră ilustrează mai amplu domenii cum sînt gândirea și limbajul, activitatea, învățarea, procesele senzoriale, metodologice, psihologice — adică domenii ale psihologiei cu deosebită aplicativitate în sfera pedagogică. Pentru a ridica conținutul ei la înălțimea acumulărilor psihologiei contemporane au fost incluse imagini recente privind teoriile moderne ale învățării, limbajului, emoțiilor, mișcărilor voluntare, precum și unele aparate noi utilizate în cercetările de psihologie experimentală. Într-o oarecare măsură am acordat atenție și altor criterii. Nu se poate nega de pildă că există domenii ale psihologiei care se pretează în mai mică măsură la o ilustrare semnificativă justificată științific, ca pentru alte domenii ilustrarea nu ar constitui decît un balast inutil și că ilustrarea unor capitole „de graniță” implică o pătrundere prea amplă pe teritoriul unor științe ca etnografia, endocrinologia, neurologia etc. Or, pe noi ne-a preocupat în mod deosebit păstrarea specificului psihologiei.

Trebuie să menționăm și faptul că în selecția noastră

ne-am ghidat după anumite dominante care, permițînd o încadrare științifică, răs-pund și unor cerințe didactice. Bunăoară jocul, care se impune a fi ilustrat atît la capitolul „Activitate” cît și la capitolul „Dezvoltarea psihică”, a fost prezentat în primul caz desprins de particularitățile vârstei copilăriei, iar în al doilea caz, ca activitate de dezvoltare. Cît despre aparatele utilizate în psihologia experimentală, am preferat să le grupăm într-un capitol aparte.

— Am dorit să ne spuneti cîteva cuvinte și despre explicațiile care însoțesc figurile.

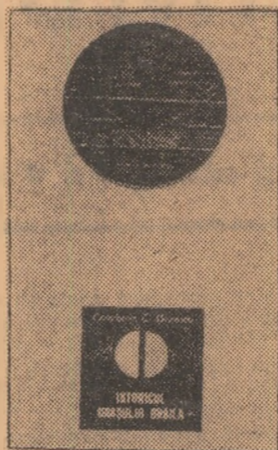
— Acestea sînt menite să-l călăuzească cititorul în înțelegerea ilustrațiilor, să-i ofere cadrul înțelegerii lor în ansamblul fenomenului la care se referă sau al unei problematice mai largi, dînd uneori — după necesitate — jaloane cantitative sau explicații cauzale și științifice. Acestea din urmă sînt solicitate, categoric, o întregire prin consultarea unor lucrări de bază privind psihologia, cum sînt lucrările lui Al. Roșca, T. Andrews, K. Kornilov, J. Piașet și P. Fraisse, S. Stevens sau R. Woodworth.

H. L.

Nota redacției

Atlasul de psihologie a apărut în excelente condiții grafice, prin grija Editurii Științifice. Este cu atît mai regretabil faptul că acest efort este întinsec de o serie de greșeli strecurate în explicații, mai ales în cadrul capitolului „Metodologia psihologică”, unde întîlnim denumiri repetuse greșit.

„Istoricul orașului Brăila”

Recent sărbătorita aniversare a celor șase secole de existență a Brăilei a dat o pronunțată notă de actualitate lucrării consacrate acestui vechi oraș românesc de prof. univ. C. C. Giurescu.

Acoperind întreaga perioadă a existenței urbei de pe malul Dunării, „Istoricul orașului Brăila” (Editura Științifică, București, 1968), prezintă într-o lărgă frescă istorică, lăcăt în permanență de contextul geografic-social, viața plină de importanță pentru istoria poporului român a acestui mare port dunărean, fost timp de secole principala „schelă” a Munteniei și Moldovei. Demonstrînd că dezvoltarea istorică a Brăilei a fost determinată, pe deoparte, de așezarea ei în punctul cel mai apropiat de mare al Dunării mîntene și, pe de altă parte, de vecinătatea bălții bogate în pește și a Brăranului bogat în turme, vite și grîne, mențio-

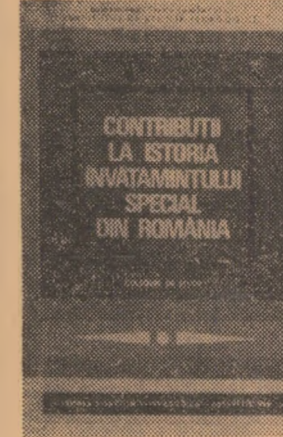
nînd că cele dintîi așezări sigure de viață omească pe locurile Brăilei au o vechime de peste cinci milenii, monografia profesorului C. C. Giurescu relevă adîncile rădăcini istorice ale centrului portuar și comercial de azi, subliniind în același timp continuitatea neîntreruptă a așezării oamenilor aici. Tocmai acest fapt a asigurat dezvoltarea continuă a orașului românesc Brăila, pe care nici cele aproape trei veacuri de dominație turcească directă nu l-au putut înstrăina de trupul și sufletul poporului român.

Rolul comercial și apoi cultural al Brăilei, demonstrat prin trecerea în revistă a unui imens material istoric, este prezentat în lucrare în strînsă legătură cu marile evenimente din istoria poporului român, insistîndu-se mai ales asupra epocii Unirii, a războiului independent, a perioadei primului război mondial, a epocii dintre cele două războaie. În încheiere este scos cu putere în evidență locul și rolul Brăilei în marele context al construcției socialiste. Acțiunea de industrializare, progresele demografice și edilitate și, mai ales, dezvoltarea culturală a orașului arată marile perspective deschise în România socialistă multisecolară Brăile.

Dezvoltată de-a lungul a 18 capitole, acoperind un volum total de 380 de pagini avînd un bogat indice explicativ și o prezentare grafică corespunzătoare, lucrarea prof. univ. C. C. Giurescu este o nouă și valoroasă contribuție adusă de autor la cunoașterea și prezentarea unui important capitol din istoria civilizației românești.

D. TUDOR

„Contribuții la istoria învățămîntului special din România”

În Editura didactică și pedagogică a apărut de curînd o culegere de studii inedite intitulată „Contribuții la istoria învățămîntului special din România”. Îngrijită de un colectiv redacțional format din prof. univ. dr. docent Stanciu Stoian, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România (redactor responsabil), Walter Roth și Lucia Măescu — Caraman, lucrarea constituie un prim pas promitător în încheierea unei istorii a învățămîntului special din România.

Alături de celelalte volume referitoare la problemele de defectologie publicate în ultimul timp, recenta culegere completează un gol care se resimțea în literatura de specialitate, reușind să prezinte aspecte variate ale defectologiei și a dezvoltării ei istorice progresive în țara noastră. Scurtul istoric care se face cu aceste pribe evidențiază îndeosebi dezvoltarea pedagogiei și psihologiei speciale, ca și a învățămîntului pentru copii deficienți o dată ce acest sector al instrucției și educației a încetat să mai aibă un caracter filantropic, devenind o preocupare de stat. Sînt expuse apoi o serie de probleme de ordin teoretic care și-au găsit o rezolvare acceptată de majoritatea cercetătorilor: problema raportului între pedagogia generală și pedagogia specială, între psihologia generală și psihologia specială etc.

TR. I.